

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdow 5-8500

VOL. XLIX

Price 10¢

ANTRADIENIS, TUESDAY, SPALIS, OCTOBER 19, 1965

Kaina 10 ct.

Nr. 245

Trijų pasitarimas — Rezoliucijoms Remti komiteto pirm. Leonardas Valiukas, senesniai būdamas New York, aptarė rezoliucijų pravedimo Senate ir lapkričio mėn. 13-sios demonstracijų New Yorko mieste reikalus su prelatu Jonu Balkūnu ir Antanu Mažeika (kairėje), kurie vadovauja Lietuvos Laisvei Atgauti komitetui. Rezoliucijoms Remti komitetas pažadėjo visą galimą talką žygio į Jungtines Tautas organizatoriams. R. Kisieliaus nuotrauka

Senatas pasmerkė demonstracijas

WASHINGTON, D. C. — Vakar kai kurie senatoriai savo posėdyje griežtai pasisakė prieš praėjusį savaitę suruoštas demonstracijas prieš Jungtinių Amerikos Valstybių politiką Vietnamo ir naujų šaukimą karinė tarybon. Ypač prieš demonstrantus griežtai pasisakė sen. Thomas H. Kuchel (R., Calif.), sen. Everett M. Dirksen

(R., Ill.) ir sen. Mike Mansfield (D., Montana). Pastarasis pabrėžė, kad demonstrantai savo žygiais stiprina Šiaurės Vietnamo komunistų poziciją. Demonstracijos prieš naują šaukimą kariuomenės laikomos priešvalstybinio veiksmu. Prezidentas Johnsonas figūrinėje irgi parodė didelį susirūpinimą dėl suruoštų demon-

stracijų prieš jo administracijos politiką Vietname. Jis įsakė išvairuoti demonstracijų šaknis, pasmerkdamas jas. Jose matomas raudonųjų pirštas.

— Raudonoji Kinija vakar pareiškė protestą prieš indonezijos karių įsibrovimą į kiniečių ambasadą Jakartoje.

Britanijos rūpesčiai dėl Rodezijos

JUNGTINĖS TAUTOS. — P. Rodezija, vienas didesnių žemės gabalų Afrikoje dar netaps nepriklausoma valstybe, mano pa siskelbti nepriklausoma prieš sa vo globėjų valią.

Rodezija yra anglų kolonija su plačia ir seniai gauta savi valda — turi savo ministrų ka binetą su karingu ministru pir mininku ir savo parlamentą, ku rio visi baltieji nariai priklauso min. pirmininko Ian Smith par tijai. Juodieji turi 15 atstovų, kuriuos parinko genčių vadai. Bet konstituciniai Rodezija te bėra britų pavaldinys.

Visos Rodezijos valdžios ga lios yra baltųjų rankose, ku rių ten yra apie 250.000, o ne grų yra apie 4 milijonai. Šie pas tarieji jau seniai Jungtinėse Tautose kovoja, kad ir jie galėtų dalyvauti krašto valdžioje galėdami balsuoti lygiai su bal taisiais — vienas asmuo, vienas balsas. Ir kad tas reikalas būtų sutvarkytas prieš nepriklausomybės paskelbimą.

Britai jau yra ir nepriklausomybės laiką numatę, tačiau su Rodezijos vyriausybe nepajėgia ma susitarti dėl būsimosios kon stitucijos — baltųjų valdžia nie kaip nesutinka savo juodajam gyventojui suteikti balso lyg-

ONA LABAN AUSKAITE,
mūsų korespondentė Jungt. Tautose

bės, nes tuo atveju juk aišku, kad mažuma nebevaldys daugumos.

Nesutarimai
Maždaug prieš 10 dienų Londone vyko jau kelinta tuo reikalui konferencija, tačiau ji po 2 dienų nutrūko, nes Rodezijos min. pirm. Ian Smith, kuris atvyko į konferenciją be negrų daugumos atstovų, ir vėl nesutiko su britų sąlygomis nepriklausomybei gauti. Ir išvyko jis iš Londono grasindamas, kad Rodezija tuojau pasiskelbs nepriklausoma be jokių sąlygų. Britų vyriausybė pavadino tai maištu ir paragino Ian Smithą to nedaryti.

Grįžęs namo Ian Smith pareiškė, kad nepriklausomybei paskelbti dabar pats geriausias laikas, tačiau ilgai posėdžiavęs ministrų kabinetas atsiskyrimo nuo Britanijos nepaskelbė. Net manoma, kad ne visi baltieji pritaria valdžios galvos nusistatymui.

Tuo tarpu vėl įsikio Jungt. Tautos — Afrikos blokas sukėlė ant kojų visus savo draugus ir pravedė gen. asamblėjoje rezoliuciją, raginančią Britaniją imtis visų priemonių prieš vienašališką nepriklausomybės paskelbimo nepreileisti. Rezolucija įsakmiai nenumato jėgos panaudojimo, tačiau kalbėjusieji diskutavo ir to reikalavo, primindami ir precedentą — Prancūzijos elgesį Alžirijai kovojant už nepriklausomybę. Bet britai karinių Rodezijos dalinių nekontroliuoja — jie net jos policijos nevaldo.

Siūlymai
Kokios gi kitos sankcijos? Daug kalbėtojų ragino Britani-

ją tuojau suspenduoti Rodezijos konstituciją, leisti kurtis politinėm partijom (negrų), paleisti politinius kalinius, sukviesti visus atspalvius atstovaujančią konstitucinę konferenciją ir praveisti rinkimus kokiam nors tarp tautiniam organui prižiūrinti.

Sunku patikėti, kad britai suspenduoti konstituciją, nes būtų rato atsukimas 43 metus atgal. Bet britai jau paskelbė, kad su nepriklausomybės paskelbimu Rodezija iškris iš tautų bendruomenės (commonwealth), jos gyventojai praras britų pilietybę, jos tabakas nebebus per kamus, bus jiems uždaryta ir Londono finansinė rinka.

Ian Smith atsikirtė, kad Rodezija nebijanti kovos už tokią Rodeziją, kurią baltieji sukūrė. Atsakingais negrų kalbėto jais jis laiko tik negrų genčių vadus, kuriuos apmoka Rodezijos išd. Juos jis sutinka į pasitarimus įtraukti ir negrų atstovybę parlamente padidinti, tačiau to anglams ir Jungtinėms Tautos nepakanka — jeigu jau demokratinė valstybė, tai ir negrai turi gauti baltųjų turimas politines ir civilines teises.

Numatydamos sunkias dienas tuo atveju, jei Rodezija taps „sukilėlis“, Afrikos negrų valstybės, priklausančios Afrikos Vienybės organizacijai, laimėjo

— Kubos diktatorius Fidel Castro neišleidžia jaunuolių iš šios Karibų salos į Jungtines Amerikos Valstybes. Tai pranešė kubiečiai, atplaukę laivu iš Kubos į Key West, Fla.

Trynimasis tarp Sukarno ir karininkijos

JAKARTA, Indonezija. — Ja kartos karinė vadovybė vakar uždraudė laikinai Indonezijos komunistų partiją ir jai simpatizuojančias draugijas. Dėl to aukštųjų karių žygio nepatenkintas prezidentas Sukarno, kuris sakosi tik jis vienas gali uždrausti komunistų partiją. Prezidentas Sukarno, labai

Bus nuspręsta Rodezijos ateitis

SALISBURY, Rodezija. — Premjeras Smith vakar pareiškė, kad greitai bus nuspręsta, ar Rodezija pasiskelbs nepriklausoma valstybe su mažumos baltųjų valdžia.

Smith atmetė Britanijos premjero Wilsono pasiūlymą sukviesti britų tautų bendruomenės (commonwealth) pirmininkų susirinkimą dėl Rodezijos ateities. Pasak premjero Smitho, tai esąs nepraktiškas ir nepriimtinas pasiūlymas.

— Šv. Tėvas Paulius VI-sis paskyrė arkivyskupu pranciško nu ordinu generalinį viršininką kun. Augustiną Sepinskį. Jis taip pat paskirtas Vatikano atstovu — apaštališkojo delegatu Palestinoje.

Naujasis arkivyskupas yra lenkų kilmės, gimęs 1906 m. Prancūzijoje. Šešerius metus buvo pranciškonų Metz provincijos provinciolu. Nuo 1945 m. gyvena Romoje.

Indonezijos prezidentas Sukarno puolė Jungtines Amerikos Valstybes saugomas savo vyrų, užvakar pirmą kartą išvyko iš savo rūmų nuo to laiko, kai prieš dvi savaites buvo ruošiamas sukilimas prieš jį, ir tarptautinėje konferencijoje puolė Jungtinių Amerikos Valstybių žvalgybą ir pabrėžė, kad Indonezija ir „kitos iškilančios jėgos“ sutriuškintų imperializmą.

Bet jis visai neminėjo rugsėjo 30 ir spalio 1 d. sukilimo, kuriam vadovavo prokomunistas karinis pareigūnas, šis pa-

reigūnas yra areštuotas, bet Sukarno jo nepasmerkė. Tačiau jis pasakė:

„Net ir Indonezijoje yra pakalikų ir išdavikų, trukdančių mūsų kovą prieš imperializmą. Mūsų kraštą atstatant, susitinkame su subversija ir imperialistų įsikišimu, pvz. amerikiečių CIA“.

Sukarno kalbėjo tarptautinėje konferencijoje dėl panaikinimo karinių bazių. Pasak jo, pasaulis padalintas

į dvi stovyklas: į senąją stovyklą, įsteigtą imperialistų ir didžiąją stovyklą, naujų kilančių jėgų stovyklą. Tos „naujos jėgos sutriuškintų senąją stovyklą“, — pasakė Sukarno.

Naujas kelias

TOKIO. — Raudonoji Kinija stato 14 mylių cementinę autostradą, jungiančią Ulan Bator, Mongolijos sostinę, su Na-laikha anglies kasyklomis.

Sovietų mokslininkas nušoko nuo laivo ir pabėgo į Vakarų

LONDONAS. — Sov. Rusijos mokslininkas Vladimir Geroseev, 30 metų, pabėgo iš rusų mokslinio laivo Gibraltare ir paprašė politinio prieglobsčio Britanijoje, pranešė užsienio reikalų ministerija užvakar.

Geroseev slapta atsikrdo iš Gibraltaro į Britaniją spalio 16 dieną.

Geroseev plaukė 4.636 tonų tyrinėjimo laivu Mikhail Lomonosovu. Atplaukęs į Gibraltarą, jis pabėgo į laisvę.

Laivas, statytas Rytų Vokietijoje, yra naudojamas jūros ir geofizikos tyrinėjimams. Jame yra 65 mokslininkams vietų ir keletas laboratorijų. Vienas tų mokslininkų uždavinys

yra tirti radioaktyvumą vandenyje ir atmosferoje.

Geroseev išlipo ant kranto ir nebegrįžo laivan. Laivo kapitonas informavo apie tai policijai.

Pasprukęs mokslininkas buvo

rusų ieškomas Gibraltare, bet nepasiekė jo surasti. Dėl to ir laivas visą dieną suvėlino išplaukti. Trečią dieną išplaukė laivas be mokslininko.

Geroseev nuvyko pas britų pareigūnus ir paprašė jį nuvežti į Angliją.

Trumpai iš visur

— Britanijos užsienio reikalų ministeris Stewart vakar atvyko į Seulą dviejų dienų vizito ir konferencijai su Pietų Korėjos pareigūnais.

— Penki JAV-bių laivyno kovos bombonešiai užvakar sudaužė Šiaurės Vietnamo raketų bazę.

JAV-bių laivyno pilotai, kurie sunaikino trečią sovietų statytą raketų bazę komunistų valdomame Šiaurės Vietnamo, vakar pareiškė, jog jie matė penkis ar šešis Nike rūšies raketų.

— Pentagono pareigūnas patvirtino žinią, kad Jungtinės Amerikos Valstybės atsisakė planuoti suorganizuoti Šiaurės Atlanto sąjungos (Nato) atominius raketinius laivus.

— Italijos prezidentas Giuseppe Saragat spalio 17 d. grįžo Romon iš Lenkijos, kurią vizitavo 3 dienas.

— Buvęs prezidentas Eisenhoweris užvakar vėl pareiškė, kad jis remia prezidento Johnsono administracijos žygius Vietnamo ir Dominikonų respublikoje.

— Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle esąs priešingai pastatymui naujų Šiaurės Atlanto sąjungos (Nato) rūmų Paryžiuje. 3 milijonų dolerių rūmų projektą sąjungininkų kariuomenės štabui Europoje paruošė prancūzų armijos inžinieriai.

— FBI pareigūnai areštavo Millerį, 21 metų amžiaus, iš New Jersey, dėl suvedinimo naujoko šaukimo kortelę.

Sovietai atsaukė Kambodijos princo kelionę; jis išsiseidė

Sovietų vadovai esą labai užimti

PHNOM PENH, Kambodija. — Kambodiečių tautos vadas princas Norodom Sihanouk užvakar erzinosi ir kritikavo Sov. Rusijos vadovus, kad šie jam uždarė Maskvos vartus. Princui Sihanoukui, pakviestam vizituoti Maskvą ateinančių mėnesių, Sovietų ambasadorius Pyonyang mieste, Šiaurės Korėjoje, spalio 8 d. pasakė, kad Sovietų vadai esą „labai užimti ir negalės jo priimti Maskvoje lapkričio mėnesį“.

„Sovietų nota pažeidžia visas diplomatinės taisykles, tarptautinį protokolą ir taisykles, kurių kiekviena valdžia turi laikytis priimant valstybės galvą“. Ir dar pridėjo: „Net ir Jungtinės Amerikos Valstybės niekada to nepadarė ty oficialiai ir nepažemintų manęs, nors esu ir aštriuose santykiuose su Amerika“.

Dabar, pasakė jis, bus labai sunku, o gal net ir negalima priimti jam kvietimo vizituoti rytinės Europos kraštus.

ninkas. Jis taipogi steigė „All American Conference to Fight Communism“ ir „Americans for Constitutional Action“.

KLNA centras tiki, jog senatorius Mundtas šauniai prabilis mūsų vardu lapkričio 13 d. manifestacijoje. A. Budreckas

Uždaryta paroda New Yorke

NEW YORKAS. — Pirmadienio naktį New Yorke uždaryta tarptautinė paroda „Sekmadienį ir pirmadienio naktį parodą aplankė 446.953 asmenys. 1965 metais šia paroda aplankė 24.459.168 asmenys, o 1964 m. 27.148.380. Dvejų metų bėgyje paroda aplankė 51.607.448 asmenys. Prieš parodą atidarant buvo numatyta, jog 70 milijonų asmenų ją aplankys.“

Sen. Mundt kalbės lapkričio manifestacijoje

NEW YORKAS. — Senatorius Karl E. Mundt pranešė Lietuvos nepriklausomybei atstatyti komitetui, kad jis pritariais pabaltiečių siekimams ir sutinkas būti kalbėtoju Madison Square Garden manifestacijoje. Sen. Mundt nėra eilinis politikas. Gimęs ir išėjęs mokslus Pietų Dakotos valstijoje, Mundt įsigijo magistro laipsnį Columbia universitete New Yorke. Jis dar priklauso prie daug mokslinių draugijų: Delta Sigma Rho, Pi Kappa Delta, Tau Kappa Alpha ir t.t. Mundt gavęs garbės daktarato laipsnius iš Rider kolegijos, Trentono kolegijos, St. John's universiteto (Jamaikoj) ir iš Huron kolegijos.

Mundt kurį laiką dėstė ekonomiką, psichologiją ir sociologiją Madison Wisconsin kolegijoje.

Oratorija jam nesvetima, 25 metų eigoje jis yra kalbėjęs visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse apie žemės turtų išsaugojimą (konservaciją), švietimą, amerikoniškumą, užsienio politiką ir vidaus reikalus. Taip pat kalbėjęs Kanadoje, Britanijoje, Vakarų Europoje, Turki-joje, Egipte ir Irake. Senatorius

Senatorius Karl E. Mundt

Mundt yra ir plunksnos žmogus, bendradarbiaudamas Readers Digest, American Legion, Colliers, U.S. News & World Report, Christian Advocate, Vital Speeches, Catholic Educator, Yale Political, Kiwanis žurnale ir kituose žurnaluose.

1938 m. Mundt buvo išrinktas į JAV Atstovų Rūmus. Jis atstovavo respublikonus Atstovų Rūmuose dešimt metų. 1948 m. jis buvo išrinktas atstovauti Pietų Dakotą Senate. Mundt buvo du kart perrink-

tas, Kongrese jis domėjosi ir protegavo sekančius dalykus: tarptautines švietimo ir kultūros organizacijas, paruošdamas projektą San Francisco Chartai (H. Res. 215, The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organizations). Jis paruošė ir rėmė „Amerikos Balso“ steigimo įstatymo projektą 1948 metais. Senatorius Mundt, būdamas Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijos nariu, aplankė 20 Afrikos, Azijos ir Europos valstybių. Jis aplankė ir Sovietų Rusiją: jo pakomisija buvo pirmoji tokia grupė po 1939 m., kuri savo lėktuvu buvo įleista Sovietų Rusijon. Po ilgos ir rimtos kelionės po Sovietų Rusiją jo pakomisija pateikė pranešimą prezidentui, valstybės ir karo departamentams apie savo išpūdžius ir pas tabas. Jo pakomisija oficialiai pasireiškė prieš JAV „pataikavimo rusams politiką“. Mundt buvo Senato delegacijos Šiaurės Atlanto sąjungos (Nato) dalyvis tarptautinėje parlamentarij konferencijoje 1961 m. ir 1962 metais.

Senatorius Mundt yra „Pataikink Ameriką savaitės“ pradi-

PIRMOSIOS SESIJOS DARBAI

Baigiasi Jungtinių Amerikos Valstybių 89-jo kongreso pirmoji sesija. Nors ji dar posėdžiaus, bet jau nebesitikiama, kad bus pravesta bent kiek svarbesnių įstatymo projektų. Todėl jau galima apžvelgti jos darbus ir juos atitinkamai vertinti.

Si pirmoji 89-jo kongreso sesija buvo epochinė, nes jos atlikti darbai turės didelę reikšmę krašto ir jo gyventojų gyvenime. Daugelio atžvilgiu sesija buvo rekordinė. Kai kas laiko praveštusius įstatymus tiek revoliucionieriškais, kad juos esą galima lyginti su pačių pirmųjų JAV kongresų darbais. Tie šios sesijos atsieikimai lyg ir pasuka krašto istoriją gerokai skirtinga kryptimi.

89-ji kongresas kontroliuoja demokratų partiją. Prezidentas Lyndon B. Johnsonas, turėdamas savosios partijos atstovų didelę daugumą ir pats turėdamas daug patyrimo kongreso darbuose, nes pats jame yra dirbęs 30 metų, subėgėjo pravešti daugumą įstatymo projektų, kokius jis norėjo pravešti. Kai kuriais atvejais nesidrovėjo panaudoti savo didelę politinę ir net ekonominę įtaką.

Kai kurių įstatymų pravedimo eiga buvo taip sparti, kad atstovai neturėjo galimybių smulkiau juos padiskutuoti. Dėlto, kaip tvirtina ekspertai, daugelyje praveštų įstatymų esą nemažai trūkumų, kurie, turint daugiau laiko svarstyti ir diskusijoms, būtų buvę galima pašalinti. Bet administracija savo pateiktus įstatymus laikė tiek svarbiais, kad nepasigalėjo ir tam tikro priedarbo, kad jie greitai ir be ypatingų pataisų ar amendmentų būtų patvirtinti.

Opozicijos vadovai yra išreiškę savo nuomonę, kad šiuo požiūriu prezidentas parodęs gana daug monarchistinių tendencijų. Dėlto, žinoma, būtų galima pasiginčyti. Nors skubiai pravešti vieną ar kitą įstatymo projektą, prezidento panaudojimas turimas galias, tai nereikia monarchistinės tendencija. Ir griežčiausi vyriausybės opozicionieriai neįrodė ir neįrodo, kad prezidentas Johnsonas bent kurioje savo pareigų srityje būtų apsilenkęs su jam duodamomis valstybės konstitucijos teisėmis bei galio mis.

Besibaigiant pirmajai šio kongreso sesijai, senatoriai ir kongresmanai rodo ypatingą susirūpinimą. Nors jie gali jaustis pavadę rekordinį įstatymų skaičių, jų tarpe tokių, kurie turės didelę reikšmę viso

krašto gyvenime, tačiau nesu vokia, kaip į tai pažiūrės balsuotojai, nes, girdi, juos gali palaikyti nesivadavusiai savo nuomonėmis, bet visai pasidavusiai pesidento ir jo vyriausybės užmojams. Vienu žodžiu, senatoriai ir kongresmanai šiek tiek prisibijo, kad balsuotojai nepalaikytų juos nedaug teparodžiusiais savo iniciatyvos.

Šio kongreso pirmoji sesija pasirodė esanti labai dosni. Ji paskyrė apie devynis bilijonus dolerių įvairiems socialiniams ir humanistiniams reikalams. Ir dėlto kongreso atstovai susilauksią kai kurių balsuotojų priekaištų. Perdidelis dosnumas galėsias neigiamai paveikti į krašto ekonominių gyvenimą, labiau nuvertinsias dolerį, žymiai padidinsias deficitą. Daugelis ekonominių dalykų žinovų yra kitokios nuomonės.

Kokios bus šios kongreso sesijos darbų pasekmės, geros ar blogos, tik ateitis tegalės pasakyti. Vienas dalykas yra aiškus, kad jos palies visus krašto gyventojus. Jos turės nemažai įtakos į politinį, socialinį ir ekonominį Jungtinių Valstijų gyvenimą.

Šių darbų planuotojai piešia beveik utopišką vaizdą. Pats prezidentas tvirtina, jog šis kongresas priėmė daugiau kurįbinių įstatymų, negu bet kuris kitas kongresas praeityje. Jis pareiškė, kad kongreso atstovai pademonstravę "naują galvą, drąsų galvojimą". Opozicija mano, kad galvojimas gal ir naujas, bet jis buvęs žymiai perdrasus.

Kongresm. Howard Smith (demokratas iš Va.) pastebėjo, kad tikrai daug pinigų kongresas skyrė įvairiems reikalams. Jis mano, kad per daug. Bet jis sako: "Kai kraštas turi stiprų prezidentą, taip atsitinka. Atvirai kalbant, aš nesu patenkintas. Bet konstitucijoje niekur nėra pasakyta, kad prezidentas negalėtų siekti pra vestis savo programą". Pasakytas visai teisingai. Jei, pagaliau, kongreso atstovai nesutinka su kai kuriomis programos dalimis, gali jų nepriimti arba taisyti pagal savo nusimanyimą. Tai yra jų teisė, privilegija ir, pagaliau, pareiga.

Atstovų rūmų pirmininkas, veteranas kongresmanas John McCormack pareiškė: "Ši kongreso sesija buvo nepaprasta. Jos darbų rekordas Amerikos žmonių tarnyboje yra stebėtinai. Dešimtmečiais žmonės naudosis mūsų šiemet praveštais įstatymais". Ateitis parodys, ar bus taip, ar kitaip. Dieve duok, kad jo teigimas išsipildytų.

Prez. Johnsonui išimtos po operacijos siūlės. Čia jis su savo žmona, spaudos konferencijos metu

Bandymai pašalinti sustingimą

Nepaprastai sudėtinga biurokratija vyrauja Sovietuose, tačiau biurokratų paruošimas dar ne įmanomas

GEDIMINAS GALVA

A. Kosyginio pranešimui buvo ilgai ruošta. Didelis skaičius mokslininkų, įvairių ministerijų rikiuotojų, įmonių vadovų buvo įjungta į darbą. Pranešime užtikinama prieštaraivumi, tačiau toli nustumia ne tik L. Brežnevą, kalbėjusį cike tik po A. Kosyginio, bet ir K. Mozūrovą, šnekėjusį Aukščiausioje taryboje, susauktoje spalio 1 d.

Pramonės pertvarkymas buvo patvirtintas kompartijos cike. Aukščiausioji taryba buvo priremta prieš pakeisti konstituciją, panaikinti Aukščiausiąją liaudies ūkio tarybą, sukurti eilę ministerijų, o ūkio planavimo komisiją priskirti prie ministerijų tarybos. Kompartijos tiesioginis kišimasis į įmonių ir doavimą apkarpytas, tačiau juo nepašalinant dvališkumo. Visa tai sako, kad kompartijoje vyko aštri kova. L. Brežnevas, grojęs pirmuoju smuiku, patstumas į šalį. Jo išrinkimas, kad Aukščiausios tarybos prezidentu nariu rodo, kad jis gali būti nušalintas iš kompartijos sekretoriato.

Kosyginio laimėjimas

Sovietų ministeris pirmininkas subėgėjo palenkinti kompartijos cika, nes jo siūlymams neatidarė besipriešinančių. Kompartijos cike pasisakymai buvo lėkšti. Juokingiausias Lietuvos valstybinio plano komisijos pirmininko A. Drobnio pasigyrimas, kad 100 įmonių išveža savo gaminius į 74 šalis. Aišku, jis nutylėjo, ką Lietuvos ūkis gauna už šį išvežimą.

Nežiūrint A. Kosyginio laimėjimo, jis jaučiasi netikras, nes, jo reformoms nepavykus, sulauks Chruščiovo likimo ir bus apskelbtas teoretiniu svaisčiuoju. Jo sumanymas jau vykdomas. Ministerijų taryba išplecia-

ma, nes nūnai jai priklauso eilė pirmieilių ir antraeilių ministerio pirmininko pavaduotojų, 15 komitetų pirmininkų, 22 bendrasąjunginių ministerijų ir 25 sąjunginių - respublikinių ministerijų ministeriai. Jo rankose sutelkta nepaprasta galia, tačiau jos likimas pareis nuo ūkinį klausimų sprendimo.

Kosyginio prieštaraivimai

A. Kosyginas žino, kad jo paties siūlymams nelengva įgyvendinti. Jau pranešime jis neišvengia prieštaraivo, sustiprindamas centralizaciją ir suteikdamas didesnę laisvę įmonėms prisitaikyti tikrovei. Įvesdamas vienvaldiškumą įmonėse ir iškodamas demokratines atsporas, t. y. kompartijos organizacijų pagalbos, darydamas suoli ūkini spartinti ir grosdamasis, kad trūksta ne tik inžinierių, bet ir ekonomistų. Jis siekia geresnės organizacijos, tačiau negali pamiršti kompartijos moro kištis net į mažareikšmius ūkinius reikalus. Kompartijos ūkinė sąranga, susidariusi veik per pusę šimtmečio, nelengvai tobulinama. Tai gerai ir A. Kosyginas numano. Jis savo mostu paskatins atsisaikyti aklo dogmatiško priartėti gyvenimo tikrovei. Tik kelius kartus tepaminę Le niną ir kalbą baigė be įprastinio garbinimo kompartijos, kuri subėgėjo pridaryti painiavų, bet liko bejęgę jų atsikratyti.

Vienvaldystė ir kompartija

Spėju, kad A. Kosyginas jautė savo prieštaraivus, kuriuos iššaukė tikrovė. Nelengva šnekėti kompartijos cikai apie praeties klaidas, tačiau dar sunkiau įstatyti kompartiją į tinkamus rėmus:

"Pramonės vadovų kadrams tenka visa asmeninė atsakomybė už valstybės jiems patikėtus gamybos barus. Ši atsakomybė, vienvaldiškumo vaidmuo gamyboje dabar ypač padidėja. Bet vienvaldiškumas turi būti organizacinei derinamas su tuo plačiąiu spartiniu ir tarnautojų dalyvavimu, svarstant labai svarbius įmonės ūkinio gyvenimo ir gamybos valdymo klausimus. Ūkinio darbuotojo darbo sėkmę nulemia tai, kad jis remiasi kolektyvu ir autoritetu, kurį jis iškovoja savo geromis dalykinėmis savybėmis ir principiskumu.

Ūkinio valdymo neįmanoma tobulinti, toliau nevystant jo demokratinių pagrindų, žymiai ne padidinus masių dalyvavimo gamybos valdyme. Turi būti labai padidintas įmonių kolektyvų, gamyklų visuomenės vaidmuo, sprendžiant planavimo, vidinių gamybos rezervų mobilizavimo klausimus, vertinant darbo rezultatus ir skatinant darbuotojus".

Kurgi, pasak Kosyginio, prasišada įmonių vienvaldystė, masių demokratija ir baigiasi kompartijos įsikylimas?

Žinovų trūkumas

Jo reformos daug kur užkliūna, bet pats didžiausias kliuvnys — trūkumas atskirų sričių išmokslintų žinovų. Pasigyrę tūkstančiais gabių organizatorių ima dejuoti dėl specialistų trūkumo:

"Plečiant ūkinį vadovų teises, jiems kartu tenka ir didesnė atsakomybė partijai ir valstybei. Jie turės kartu su gamybiniais kolektyvais spresti tai, kas anksčiau dažnai buvo sprendžiama už juos iš viršaus.

Naujomis sąlygomis žymiai padidėja kadrų rengimo pramo-

PERSEKIOJAMOSIOS BAŽNYČIOS KONGRESAS

Vokietijoje sprendžiama žmogaus vieta pasaulyje

VYSK. P. BRAZYS

Šio tarptautinio suvažiavimo, kaip Dievo paveikslą, kuriam įvykusio Koenigsteine spalio 6 Tverėjus duoda įstatymą apvaldyti pasaulį. Naujasis Testamentas skelbia Dievo tapimą žmogumi, kad žmogus galėtų tapti Dievo vaiku, Kristaus broliu. Krikščionis yra pašauktas būti pasaulio raugu, t. y. pakeisti šį pasaulį taip, kaip raugas pakeičia užminkytą žemę ir skania duoną. Krikščionis turi yti žmogaus, ir tiesiog iš visuotinio Bažnyčios susirinkimo posėdžių atskridau čia į Koenigsteina, drauge su latvių vysk. Juozapu Rancanu.

Šiame suvažiavime buvo trys pagrindinės paskaitos su diskusijomis: 1) Žmogus Vakarų pasaulyje; 2) Žmogus komunistikame pasaulyje ir 3) Žmogus apreiškimo šviesoje.

Žmogus Vakarų pasaulyje

Vakarų pasaulyje žmogaus samprotis susidarė nenutrūkstamo filosofinio mąstymo ir krikščioniškojo apreiškimo šviesoje. Jau graikų filosofai suprato žmogų kaip nerimu sergantį Prometėjų, svajojantį susikurti žemėje gyvenimą, panašų į Olimpo, iš kurio vogčiomis parsineša ugnies. Senasis įstatymas atskleidžia žmogų

nei reikšmė. Čia yra didelė trūkumų, dėl kurių didelė dalimi kalta Aukštojo ir vidurio specialiojo mokslo ministerija ir Vals tybinis plano komitetas. Yra rimtų disproporcijų, ruošiant technikus ir inžinierius, todėl mums trūksta specialistų vienoje pramonės šakoje, esant jų pertekliui kitose.

Blogai organizuotas ekonominis inžinerijos - technikos kadrų paruošimas. Šiuolaikinėmis sąlygomis nepakencinama, kad inžinierius, konstruktorius, projektotojas negalėtų gerai orientuotis gamybos ekonomikoje.

Šiuo metu ekonomistų ruošimas įgauna pirmieilę reikšmę. Sustiprinti dėmesį šiam dalykui tuo labiau reikalinga, kad šalyje jaučiama didelė ekonomikos kadrų stoka. 1965 metų pradžioje specialistų, baigusiu aukštąjį ekonomikos mokslą, bendram T SRS specialistų skaičiui tebuvo tik 6 procentai, net šiek tiek mažiau, negu buvo 1940 metų pabaigoje".

Už šią nesėkmę atsakinga kompartija, kuri ruošė ne ekonomistus, bet atruktos ūkinės doktrinos teoretikus. Socialinių mokslų srityje įsivyravęs siauražiūriškumas reikalauja kainos, kurią jau seniai moka sovietinis ūkis. Be technikos ir ūkio žinovų — inžinierių ir ekonomistų savarankškumo pramonė negalės daryti pažangos.

Žmogus komunistinėje santvarkoje

Komunistiškasis žmogaus samprotis yra skurdus, siauras, neturtingas. Žmogus čia bandoma suprasti vienpusiškai materialinių gėrybių gamybos požiūriu. Bet juk materialinės gėrybės tėra priemonė, o kur yra žmogaus gyvenimo tikslas? Ko siekia žmogus materialinių gėrybių gamyba? Kokia yra žmogaus gyvenimo ir mirties prasmė? Koks yra ekonominės ir kitokios pažangos tikslas, jeigu viskas tėra medžiaga ir jeigu ši žemė su visomis ekonominėmis ir kultūrinėmis gėrybėmis yra pasmerkta mirčiai. Mokslas juk aiškiai teigia, kad žemė pradžioje tebuvo ugnies kamuolys ir, kad kada nors vėl virs absoliutaus speigo kapinynu arba naujos kosminės eksplozijos gaisru, palaidosiančiu bet kokius buvusio žmogaus ir jo kūrybos pėdsakus.

Štai kodėl paskutiniu laiku magstantieji komunistai pradeda darytis atsakymų į amžinuosius žmogaus gyvenimo prasmės klausimus. Jie jaučia, kad su viena ekonomija ir šiuos klausimus neatsakys, kad religija nėra nesąmonė, bet aukščiausia žmogaus pastanga aukštyn į gyvenimo įprasminimą. Todėl nenustabu, kad vienas komunistų filosofas savo knygoje ragina savuosius prisiminti krikščioniškąjį sakysim, šv. Augustino humanizimą, tik atmetti jo tikėjimą Dievu. Tokiu būdu jis siūlo praturtinti filosofinį komunistinio siaurumą ir užkūsti pirmąsias didžiules spragas.

Mes linkime jiems čia geriausios sėkmės, nes mes gerai žinome, jog vaisiai neauga ore, bet tik ant medžio. Krikščioniškasis humanizmas yra negalimas be krikščionybės medžio: be Kristaus ir jo apreiškimo.

Spaudoj ir gyvenime

SVETIMI ATĖJŪNAI AUKŠTESNIUOSE POSTUOSE

Okupantų kontrolėje Vilniuje leidžiama "Tiesa" nr. 239 spalio 10 d. paskelbė ilgą sąrašą asmenų, Lietuvoje apdovanotų "Garbės ženklo" ordinu. Jau iš tame sąrašė paskelbtų pavardžių matyti, kiek atėjūnų rusų okupantai iškelė į aukštesnius postus. Pvz. užtikiname šias pavardes: A. Akopov — Vilniaus vidurinės mokyklos Nr. 17 direktorius. V. Ardackaja — Ignalinos raj. Rimšės ambulatorijos vedėja. V. Avraliov — Šiaulių miesto kompartijos komiteto sekretorius. J. Belousov — Vilniaus miesto kompartijos komiteto sektr. J. Betev — Lietuvos JKJS centro kom. sekretorius, St. Biriukov — Kėtingos raj. "Pajūrio" žuvininkystės ūkio direktorius. J. Bolšakova Ukmergės vid. mokykloja. Z. Cechanovič — Kėdainių raj. Miegėnų kolchozo pirmin. Br. Cernolonski — Panevėžio miesto kompartijos kom. sekretorius. M. Chodos-Aleksandrovič — ministrų tarybos reikalų valdybos kultūros skyriaus vir. referentė.

Tesiamie toliau: Ivan Cernikov — Naujosios Vilnios rajono komiteto pirmas sekretorius, A. Cistakov — Lietuvos Liaudies ūkio tarybos pirmininko pavaduotojas, J. Dolmatov — Vilniaus aštuonmetės mok. mokytoja, V. Dorofejev — Širvintų raj. žemės ūkio gamybinės vadybos viršininkas, A. Dunajevskaja — Vilniaus raj. vyriausia veterinarijos gydytoja, T. Grigorjev — Zarasų raj. "Lenino atminties" (ir kalbos nemokėjimas: vieton atminimo — atminties) kolchozo pirmininkas, V. Gusearov Kauno miesto komiteto sekretorius, V. Ignatov — Lietuvos viešosios tvarkos apsaugos ministro pavaduotojas, K. Kisieliov — Ignalinos raj. A. Mickėvičiaus vardo kolchozo pirmininkas, V. Kolesnikov — Lietuvos kompartijos centro komiteto žemės ūkio skyriaus vedėjas, V. Konoplenko — valstybės saugumo komiteto prie ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas, B. Kopyrin — Lietuvos kompartijos Vilniaus miest. Nukelta į 4-tą psl.

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIOJE

1907 — 1915 metai

VINCAS ZEMAITIS

Štai kad ir Sekminėms, iškaišydavę lapija "gonkas" ir "gryčias". Piemens pargindavę kaimo galvijus, karves išpuostas gėlių vainikais ant ragų. Seimininkės duodavo sviesto, sūrio, susinešę draugėn suruošdavo vaisius su muzika, šokiais, dainomis. Vyrai vakarais įdavo naktigonėn per kaimą šaukdam: "Jokim, vyr. jokim!" Arba štai, aure, ant kieno nors klotimo viršaus (kraigo) visas vežimas iš nakties užtūpdytas. Juk reikėdavo nuimti, tai ir be vaišių neapsieidavę. O jau muzikantū turėjome, tą Sidarų Jurgutį! Tokio visoje pasvietėje nebuvo! Būdavo kai užgriėš ką linksmam, tai, jo smuikui pritariant, dainos liedavosi ir skambėdavo iš visų krūtinų. O jei ką liūdnai užgriėš, tai visų ašaras ištraukdavo. Mes jį tiesiog Dievo muzikantu vadinome. Jei kas paklausdavęs, iš kur jis taip išmokęs groti, tai jis juokaudamas sakydavo: Ot, čia toks daiktelis jo "kumelaitė" yra, jei nori, einam į pirtį pagriėši iki gaidžių (gaidystės) ir išmoksi. Jis mokesį ir smuiką pasidaryti. — "Ar ėjo kas?", paklausiau. "Kas ten eis, bijodavo, o gal Jurgutis taip sau sponaudavo".

Čia jos prisiminė Potsviečio kaimo Jašinskų ves-

tuves, kuriose abi buvusios. Tokių linksmų, vaišingų vestuvių joms netekę niekur vėliau matyti. Jas iškėlė jaunavedžių dėdė Alvito vargamistra. Griėžė Jurgučio "kapelija". Tris dienas, tris naktis dainavę, šokę. Bet kas įdomiausia, tai jaunavedžių sutiktuėvės. Belaukiant iš Alvito parvykstančių jaunavedžių su visu pulku, Jurgučio ant sienos pakabinto smuiko stygos savaimė suskambėję, taip jos ir pagalvojusios, kad čia turėsią kas nors nepaprasto būti. Jaunavedžiai buvo sutikti su duona ir druska ir vyno bonka, su dviem pripiltais stikluokais. Išgirdome Jurgučio pirmu smuiku grojamą sutiktuvių maršą — toks liūdnas, griaudus. Ir groja, ir groja... Visi nustebe klausomės. Tik štai iš pulko išbėgo jaunas vyrukas ir puolė Jurgučiui po kojų, prašydamas nustoti grojus, nes jam širdį grežtė grežia... Jis nenustojė grojęs, kol tas vaikinys prisipažino, kad jis slaptai į bonką vyno nuodų įdėjęs norėjęs nuotaką nuuoddyti už tai, kad jį "pasgordijusi". Jurgutis parodė į stiklelius, kur dugne rausvos kirmelaitės raitėsi; jos, girdi, būtų jauniesiems širdis sugrauzusios. Po to užgrojo linksmą sutiktuvių maršą.

"Nayatnas (keistas) žmogus buvo tas Sidarų Jurgutis, tikras Dievo muzikantas, kokio nebuvo ir daugiau nebus. Mes visos mergaitės buvome jį įsimylėję, o jis tik būdavo pajuokauja ir nė vienai netikėjo... taip ir mirė nevedęs... Duok jam, Dieve, dangaus karalyste" — tarė atsidususi jaunesnioji...

Grįžau namo džiaugsmu degdamas. Tai buvo man tautos žiedus berenkant, viena iš laimingiausių dienų.

XII. Lietuvių stulpai gimnazijoje

Tenka nors trumpais žodžiais prisiminti to laiko gimnazijos lietuvių stulpus: kapelioną kun. dr. Motiejų Gustaitį ir lietuvių kalbos mokytoją Petrą Kriaučiūną. Juodu vieninteliai lietuviai mokytojai, turintys tiesioginį ryšį su lietuviška gimnazijos jaunoumene, reikia manyti, ne tik rusų žandarų, bet ir gimnazijos vadovybės buvo sekami ir į jų veiklą nukreiptos akys. Dėl to abudu turėjo būti labai apdairūs, gudrūs, santūrus, kad nebūtų išprovokuoti neištikimybė rusų caro režimui ir dėl to atleistis iš pareigų. Iš šio taško tenka žvelgti ir į jų lietuvišką veiklą gimnazijoje. Jei lietuvių kalbos pamokos buvo neįpralomos ir stovėjo paskutinėje eilėje ir vieną kartą savaitėje, tai tikybės pamokos (rus.: zakon Božij) buvo griežtai privalomos, stovėjo pirmoje eilėje, nemažiau poros kartų savaitėje. Tikybės mokytojo žodis buvo svarus ir pagarus, gal nemažiau kaip mokytojo klasės auklėtojo. Mažesnis pažymys kaip penktukas iš tikybės reikė maždaug tą pat kaip sumąžintas elgesio pažymys.

Kun. M. Gustaitis santykiuose su mokiniais paliko taktiško mokytojo atminimą: neteko girdėti mokinių nusiskundimų, kad jie būtų buvę nuskriausti dėl jų pasaulėžiūros. Pamokose jis retai išeidavo iš ribų, kas vadovėliuose buvo išsipaudenta, net nemėgo diskusijų ar platesnių aiškinimų, jei nors kas iš mokinių kreipdavosi į jį neaiškiais religiniais klausimais.

(Bus daugiau)

Programoje:

- * DARIUS LAPINSKO diriguojamas simfoninis orkestras
- * ALDONA STEMPUZIENE, mezzo sopranas
- * ALDONA KEPALAITĖ, pianistė

MARGUČIO DIDYSIS KONCERTAS

1965 M. SPALIO 24 D., SEKMAD., 3 VAL. PO PIETŲ

MARIJOS AUKŠT. MOKYKLOS AUDITORIJOJE

Pirmą kartą Chicagoje bus atlikti kompozitoriaus DARIUS LAPINSKO kūriniai.

Bilietai iš anksto gaunami: MARGINIŲ prekyboje, 2511 W. 69th Street, telefonas PR 8-4585 ir MARGUČIO raštinėje, 6755 So. Western Avenue, telefonas GR 6-2242. Bilietų kainos: \$5.00, \$4.00, \$3.00.

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

AR RAS TAVE TAVO VAIKAI

Tūkstančiai Lietuvos žygiuoja lietuviškuoju keliu su "arklu, knyga ir lyra", maironiškai kalbant. Kad ir su tam tikrais bangavimais, bet visuomeninis ir politinis darbas dirbamas, gan intensyviai vykdoma mokslinė ir meninė kūryba. Bet ar taip bus ilgai, jei vartai į tėvynę ilgesniam laikui liks užkelti? Juk suklupimui jau ir dabar gan gausu. Suklumpa ne tik čia subrendę jaunuoliai, bet ir Lietuvos valstybės stipendijomis išsimokslinę, savu laiku į rezistencijos vadus pretendavę, aukštuose posteose įsitvirtinę vyrai.

Kas bus, kai reikės sekančią kartą į lietuviškąjį kelią išvesti? Kas finansuos jaunimo stovyklas, vadovėlių leidimą, mokslo veikalų pasirodymą, meninę kūrybą? Ar sekančioji karta turės pakankamai tautinio sąmoningumo ir entuziazmo, mes nežinome. Bet mes patys šiandien esame pajėgūs bent šimtmėčiui užtikrinti lietuviškam darbui finansinį užnugarį. Ir tai galime padaryti per **Lietuvių Fondą**. Jau 750 patriotų atėjo su daugiau kaip 200.000 dolerių lietuviškąją ateitį Amerikoje garantuoti.

Malonus kalifornietis, ar tu jau esi jų tarpe? Ar tavo vaikai ir anūkai, kada nors vartydami Lietuvos Fondo nardvardyną, ras ir tavo pavardę?

Nuo šio pavasario vykdomas Lietuvos Fondo narių vėjus. Atsiliepiamai gan lėti. Iki šiol įsijungė vos 20 šeimų, o juk sakome, kad vien Pietinėje Californijoje esame bent 7.000. Pas tarosiomis dienomis į narių eiles įsijungė su 100 dol. įnašais Stasys ir Ona Paltai, Vladas ir Alfa Pažūras, Californijos Lietuvos gydytojų d-ja. Malonus skaitytojas, įsijunk ir tu. Kontaktuo viena iš vėjus valdybos narių: J. Kaributis, pirm., dr. J. Jusionis ar J. Motiejūna, vicepirm., Z. Brinkienė, sekr., ar J. Kojelį, išd. Aukštas galima siųsti taipgi tiesiog LF centrai: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60629.

Pasiuntę aukas tiesiog centrui, maloniai prašomi painformuoti apie tai vietos vėjus komitetą.

IS BENDRUOMENĖS VEIKLOS

LB Los Angeles apylinkė Californijos Lietuvos dienos pėnėnėl gražina lietuviškai visuomenėi svarbiems tautiniams darbams paremti: 100 dol. paskirta masinių manifestacijų New Yorke organizavimui, po 75 dol. Santa Monicos ir Sv. Kazimiero šeštadienišioms mokykloms mokslu priemonėms įsigyti, 25 dol. jaunimo biuleteniu išleisti. Taip pat nutarta Bendruomenės skaityklai užsakyti dr. V. Vardžio "Lithuania under the Soviets".

Valdybos posėdyje apylinkės jaunimo vadovas inž. Edg. Radvenis buvo įgaliotas suorganizuoti Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ruošti komiteto skyrių, kviečiant atstovus iš visų jaunimo organizacijų. "Lietuvės Amerikos Vakaruose" leidėjui A. Skirniui maloniai sutikus užleisti vieną laikraščio puslapį jaunimo reikalams, apylinkės valdyba pavedė E. Radveniui suorganizuoti jaunimo skyriaus redakcinį kolektyvą, kviečiant po vieną atstovą iš skautų, ateitininkų ir jūrų skautų.

E. Radvenis rodo gražios iniciatyvos atgaivinti Lietuvos Studentų S-gos skyrių ir išlaikyti sporto klubą.

Veikliai apylinkės valdybai vadovauja Jonas Cinga.

Rašyt. J. Tininis ne tiek domisi demonstruojamais rūbais, kiek savo kaimynėmis L. Zaskiene ir rašyt. Ale Rūta. Nuotr. L. Briedžio

MOTERISKŲ DRABUŽIŲ PARODA

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba spalio 9 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje suruošė moteriškų drabužių parodą, sutrumpintai vadinamą "Mažų paroda".

Parodoje buvo rodomi pačių lietuvių pagaminti, o kai kurie ir pačių suprojektuoti drabužiai.

Paroda pradėta mažų mergaičių sukleimėmis, kurias labai šauniai demonstravo mažosios modeliuotojos: D. Gudauskaitė, A. Sodeikaitė ir Polikaitytė.

Po to S. Tamulaitienės parodyti keletas labai trumpų, su spalvotomis kojineis dėvimų, Rudy Gerreich stiliaus suknelių, skirtų jaunoms mergaitėms. Jas rodė D. Tamulaitytė, D. Cingaitė ir G. Dambrauskaitė. Jaunoji publika susižavėjo jų trumpumu (apie 4 coliai virš kelių).

Toliau sekė D. Vebeliūnaitės žavingi pačios megzti sportiniai raštuoti megzstiniai, kurių viena, ji pati labai nuotaikingai pademonstravo. Kita demonstravo V. Gedgaudienė.

Grąžių linijų ir gražiai save reprezentuojas Kazlauskaitės parodytas, jos mamytės pasiūtas, kontrastiniais apvedžijimais ir 2 eilėm sągų.

Parodyta gana daug kostiumų, iš kurių išsiskyrė savo sti-

Teofilę Ramanauskienę, atvykusią iš Lietuvos, aerodrome sutinka vyras Juozas. Kairėje marti Danutė Ramanauskienė, atlydėjusi uošvė iš Clevelando. Nuotr. L. Briedžio

ZIDINIO SKAUTŲ SUEIGA

Vyresniųjų Los Angeles Zidinio skautų-čių sueiga įvyko spalio 10 d. Pirmininkavo Zidinio seniūnas K. Prišmantas, sek retoriavo Elena Pažerienė. Šių metų ankstesnėje sueigoje į Zidinių narių buvo priimti: Marija Pužauskienė ir Jonė Rukšėnienė. Dabartinėje sueigoje į Zidinių priimtas Mečys Sutkevičius - Sutkus.

Šiais metais Los Angeles Zidinio sueina 10 gyvavimo metų. Sukakties paminėjimas numatytas padaryti dar šiemet. Datą, patalpą parinks Zidinio seniūnas.

Tartasi įvairiais kitais reikalais.

Žaviai atrodė D. Razutytė B. Kazlauskienės siūtoj ružavoj va karinėj paauskintu liemeniu suknijoj, su tos pačios medžiagos šalik. Taip pat pažymėtina Sinkienės — jos pačios demonstruota sidabrinė žvynelių bluskutė dėvama su juodu ilgu sijonu.

Išskirtina parodos dalyvė E. Mikulienė, kuri nežūrint savo garbingo amžiaus (75 metų) labai gražiai išpildė savo kūrinius. Demonstravo jos dukterė J. Radvenienė.

G. Gudauskienė savo gerai parinkta ir pritaikinta muzika lydejo kiekvienos modeliuotojos žingsnius.

Pirmajai parodos daliai žavingai pranešė A. Variakojienė, pasipušusi savo pačios pasiūta, labai originalia suknele. Antrajai daliai — Z. Brinkienė.

Reikia pastebėti, kad žiūrovai pasigedo praėitų metų parodoje juos žavėjusių aukšto meninio lygio originalių, Audronienės sukurtų ir jos grakščios modeliuotojos A. Variakojienės demonstruotų suknelių.

P. A.

LIETUVIAI VISŲ TAUTŲ PROGRAMOJE

Spalio 22 ir 23 dienomis lietuvių dalyvaus visų tautų programoje Hawthorne Memorial Center, 3901 El Segundo Blvd. Tautodailės ir gintaro išdirbinių paroda ėmėsi organizuoti O. ir J. Kaributai, kurie patys turi labai daug vertingų eksponatų. Paroda veiks abi dienas.

E. Radvenio vadovaujama LB jaunimo tautinių šokių grupė pasirodys spalio 23, šeštadienį, o mokyto. O. Razutienės vedamas Jaunimo ansamblis — spalio 14, sekmadienį. Kartu dalyvaus ir muz. G. Gudauskienės jaunimo orkestras.

Visi lietuviai kviečiami mūsų jaunimo pasirodymuose dalyvauti. Pasirodymų pradžia abu vakarus 7:30 val. v. Vn.

PARENGIMAS MOKYKLOS NAUDAI

Santa Monicos Lietuvos klubas spalio 2 d., Club Del Mar patalpose turėjo pobūvį.

Parengimas - balus prie jūros, su gražia menne programa, jaukiose patalpose. Kviečiami visi tolimųjų pajūrių lietuviai. Ir kaip neparemti šios jaunimo kolonijos tokio kilnaus tikslo, kurio pelnas skiriamas lietuviškos mokyklos išlaikymui?

Santa Barbaros lietuviai, gyveną už 100 mylių, susiorganizavo kaip niekuomet artimiau šio kaimyno palaikymui K. G.

Continental Savings naujoj vietoj

Continental Savings and Loan Association, viena seniausių lietuvių taupymo bendrovių, iš Town of Lake kolonijos persikėlė į Lincolnwood apylinkę. Vakaro dienos Drauge buvo bendrovės skelbimas apie persikėlimą į — 3926 W. Touhy Ave.

Ši žinia įdomi ne vien Town of Lake gyventojams, bet ir visiems Chicago lietuviams. Daugelis saugiai taupė savo pinigus Pieržynskio įsteigoje taupymo bendrovėj; daugelis prisimena jo dukrą Lorraine, paskutiniiais metais tapusią bendrovės sekretore - reikalų vedėja.

Jūsų korespondentas užklauso Lorraine "kodėl taip staigiai nutarė keltis į šaurę?" — Atrodo, kad staigiai, bet iš tikrųjų reikalas ne toks staigus. — atsakė Lorraine Beccak. — Dar a. a. mano tėvelis, ilgametis šios bendrovės reikalų vedėjas, ieškojo naujos vietos. Jis ir prie dabartinės vietos apsisėjo. Tiksliai taupymo bendrovė ne taip lengva perkelti. Reikia gauti visa eilė valdžios leidimų. Mes seniai padavėm reikalingus prašymus ir laukėme. Dabar jau turime visus reikalingus leidimus ir ketvirtadienį biznį pradėsime naujoj vietoj. Šia proga norėčiau priminti visiems taupytojams, kad jų reikalai nuo perkėlimo nenukentės. Pas mus laikomos jų santaupos yra apdraustos. Jiems mokesime tuos pačius dividendus. — baigė Lorraine.

—Korespondentas

SIUNTIINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2608 ir 2439 West 69th Street
Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737
3212 South Halsted Street
Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.
E. ir V. Žukauskai

MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumų.
A. VILIMAS
3415 S. Litanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

DEMESIO VERTIEMS TIKSLAMS

Spaudoje jau imta skūstis įvairių parengimų, ypač balių, gausumu. Skundas, gal būt, ir teisingas. Parengimų infliacija jaučiama. Tačiau Ramovės Los Angeles sk. lapkričio 6. šeštadienį, Lietuvos Tautiniuose namuose ruošiamas "Rašto ir garų vakaras" priklausau kitai pa-

rengimų kategorijai. Jis turi dėmesio vertus tikslus: finansiskai paremti Lietuvos nepriklausomybės kovų istorijos išleidimą ir pagerbti tris losangeliečius, kurie neseniai buvo atžymėti premijomis.

Gėda prisipažinti, bet pilnos Lietuvos nepriklausomybės kovų istorijos neturime. Nepasirūpinome, kai sąlygos buvo pa-

(Nukeita į 6 psl.)

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sąv. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS yra mūsų SPECIALYBĖ VISŲ GAMYBŲ GREITAS patarnavimas • GARANTUOJA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

DAR 48 BUICK'AI LIKĖ DIDZIAUSIAS BARGENAS

Sis 4 durų Special kainuoja tik \$2,368

Turi radio, šildytuvą, Power steering, automat.

Tokio bargeno dar nėra buvę. Pamatykite asmeniškai DAN KURAITI. Jisai dežuruos savo įstaigoje kol išparduos likusius 48 Buick'us.

"Buick'as Lietuviškas Automobilis"

MILDA BUICK, INC.
Telef. — Lafayette 3-2022
907 West 35th Street, Chicago, Illinois, 60609

another STRONG reason why a
SIEGLER HOME HEATER

OUTHEATS — OUTLASTS ALL OTHERS!

Only SIEGLER'S Heavy Duty
CAST IRON CONSTRUCTION
can withstand and USE the 4 times hotter heat

There are many reasons why Sieglers Home Heaters are constructed of heavy cast iron. First, it will withstand continuous high temperatures necessary for full house heating. It can't make annoying "popping" noises like so many sheet metal heaters do. It permits the sturdy construction that gives you many, many years of dependable, trouble-free service. Just try and tip a Sieglers—you'll be convinced it's built to last!

SIEGLER GAS HOME HEATERS GIVE YOU MORE HOTTER HEAT OVER YOUR FLOORS!

see the solid, Sieglers home heaters today at

ARBET FURNITURE
2442 W. 47th St., Chicago 9, Illinois
Tel. FRontier 6-1100 AUGIE BELAUSKAS

Motery demonstruojamas rūbus interpretuoja Aldona Variakojienė. Nuotr. L. Briedžio

Dr. P. V. Raulinaitis Los Angeles Prekybos rūmų susirinkime skaito paskaitą apie mokesčių skaičiavimo problemas. Sėdi išd. Pr. Valiūskis ir sekret. A. Skirius. Nuotr. L. Kancausko

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

(Atkelta iš 5 psl.) lankios ir šaltiniai lengvai prieinami. Tąsų pasitenkinome atskirų asmenų prisiminimais, dalinėmis studijomis, atskirų epizodų aprašymu. Lietuvių Vėteranų S-ga "Ramovė", pasiryžusi šią istoriją išiešti, verta visų mūsų paramos. Los Angeles ramovėnai "Rašto ir garų vakaro" visa pilna kaip tik ir skirs šiam tikslui.

Vakaro metu bus pagerbti rašytojai Juozas Švaistas ir Andrius Mironas, jaunimo literatūros konkurso premijų laimėtojai, o taip pat žurnalistas Oskaras Zadvydus, laimėjęs "Kario" žurnalo premiją už geriausią straipsnį. Laureatai paskaitys trumpas ištraukas iš premijuotų kūrinių, o "garsams" atstovaus pianistė Raimonda Apiekytė, tenoras Vincas Šaras ir O. Metrikiėnės vedama moterų "Sutartinė".

TRUMPAI

Prof. dr. P. V. Raulinaitis, Lietuvių prekybos rūmų pirmininkas, X.10 organizacijos nariams ir visuomenei Lietuvių namuose skaitė paskaitą "Mokesčių apskaičiavimo problemomis". Paskaita gerai paruošta ir įdomiai perduota. Po to sekė diskusijos.

Dr. J. Jusioniu paraguinus, Prekybos Rūmai nutarė įsteigti Lietuvių fondą. Pradiniam įnašui susirinkimo dalyviai sumetė 25 dol.

Leonardas Valukas, Rezoliucijos remti komiteto pirmininkas, skrenda į New Yorką dalyvauti didžiojoje lietuvių manifestacijoje.

Rezoliucijos remti komitetas visus savo narius ragina manifestacijai visomis išgalėmis remtis. Visi dirbame vienas tam pačiam tikslui.

Inž. Stasys Kungys iš Los Angeles išsikėlė į šiaurinę Californiją prie San Francisco. Naujas jo adresas: 1427 Spruce St., Livermore, Calif.

Moksliečių atėitinkų vakaras ruošiamas ne lapkričio 20, kaip buvo skelbta, bet gruodžio 5. Statomas 3-ju veiksmų vaidinimas "Lazdute, gulk".

SANTA BARBARA, Calif.

MUZIKO VIESNAGE, NAUJAS DAKTARAS

Muzikas Petras Armonas, Dainavos ansamblio dirigentas ir Sv. Kryžiaus par. vargonininkas, kartu su poniu, daļ savo atot-

Alabamos gubern. Wallace kalba Athens mieste, nes nori tapti gubernatoriumi bei balsavimų kam klagatūra priešais.

CLASSIFIED GUIDE

STATYBININKAI

VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI. 2457 West 69th Street. Tel. HE 4-7482

STATOME NAUJUS NAMUS

Atliekame pilną remonto darbą IR DAŽOME. Decor Home Builders, Inc. A. Markauskas. Telefonas: 863-4666

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

Brighton Parke išnuomojamas 5 kambarių butas, tel. LA 3-4086

MISCELLANEOUS

LEO'S SINCLAIR SERVICE LEONAS FRANKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos Tune-ups ir Motorų remontas 5759 So. Western Avenue. Telefonas: 8-9533

MOVING

J. NAUJOKAITIS Igy metų patyrimas. 5757 S. Halsted & 5622 S. Racine. Tel. 224-4362

LAIKRODININKAS

A. SERKSNYS Geriausias ir pigiausias laikrodžių taisymas ir pardavimas. 2557 W. 63rd St. RE 7-1776

DEMESIO

AUTOMOBILIŲ SAVININKAI Licencijuotas lietuvis mechanikas. Vieniųjų ir užsieniųjų mašinų generalinis remontas. Darbas garantuotas ir sąžiningas. Užvažiuokit ir įsitikinsit.

RICHMOND AUTO SERVICE

SINCLAIR STOTIS 2934 WEST 63rd STREET (kampus Richmond) Šaukti Juozą - "Joe" GR 6-3134 arba GR 6-3353

Kaip stipriau palaikyti DIRBTINUS Dantis savo vietoje

Ar jus varžo ir erzina dirbtiniai dantys slydant, trindami ar jūdėdami bei valgot, juokiatės ar kalbat? Tik užbarstykit truputį FASTEETH ant savo plikėlių. Šie sarmilai (be rūgšties) milteliai stipriai ir patogiausiu laiku dirbtinius dantis vietoje. Nėra jokio stipraus, nemalonių limpančių, pastinio skonio ar įausmo. Nėra gėsta. Sulaiko "plikėstelių kvapą". Prašykite dar šlaudies FASTEETH bet kurioj vaistinėj.

BANGA

TV - Radio - Stereo Pardavimas ir taisymas 2740 W. 63rd Street. Tel. - 434-0421. P. Rudėnas - R. Simulis

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET. DIDELIS PASIRINKIMAS RADIO, STEREO APARATŲ ORO VESINTUVAI. IVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, PARDAVIMAS IR TAISYMAS, AIR CONDITIONING

4 1/2% 5%

current dividend on investment bonds 4 1/2% DIVIDENDU MOKAMA PAGAL VISAS TAIYMU SĄSKAITAS. 1 metų investavimo bonus mokamas 5% dividendu kas pusmetį ir dar išmokame po 1/2% už kiekvieną metus, 4 metams praėjus. BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS

CONTRACTORS

HEATING CONTRACTOR Suatome šiltu oru puolančius pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. VICOR HEATING AND SHEET METAL 2431 So. Kedzie Avenue Chicago 23, Illinois Oriso tel. 277-1442

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinitas (gutters), vandens šildymo boilerius. Turis leidimus dirbti mieste ir užmieste. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apiešalavimai nemokamai. DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL 4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

MISCELLANEOUS

MOVING R. SERENAS perkaustos baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda. 2047 W. 67 PL. WA 5-8063

TELEVIZIJAS:

paprasčiai ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnavimą vietoj \$3; už dirbtuvės darbą \$10 ir daly. Pasiteiraukite apie naujas. J. MIGLINAS 2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES 30 and 50 gal. Free Delivery 5757 S. Halsted & 5622 S. Racine Tel. 224-4362

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

KINOS IR NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

Ekspertiniai ūdešam naujus ir tūsome senus. Pinal apdrauda. Dar bus garantuotas. A. ABALL ROOFING CO. LA 1-6047 arba RO 2-8778

A. ABALL ROOFING CO.

Denigiam visų rūšių stogas. Taisome arba dedame naujus kaminius ir mas, nutekamuosius vamzdelius. Dūmme iš lauko. Taisome mūrų "ruck pointing". Pinal apdrauda. Visas darbas garantuotas. LA 1-6047 arba RO 2-8778

TINKAMI RŪBAI TEIKIA GERĄ SAVJAUTĄ

Tokius rūbus vyrams ir moterims parpieta geriausiose "Simpson Clothes" siuvyklose. JONAS H. AKSYS Chicago, Ill. 60629, Tel. 925-5179

Užsakyms priima telefonu susitarus.

Apšimoka skelbtis DRAUGE.

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštyje. G skelbtimų kainos visiems prieinamos

HELP WANTED - REIKALINGI DARBININKAI

ELECTRONIC ASSEMBLERS AND SOLDERERS EXPERIENCE PREFERRED OR WILL TRAIN LIBERAL COMPANY BENEFITS, PERMANENT.

APPLY GENISCO TECHNOLOGY CORP.

3232 West Armitage Avenue, Chicago

REAL ESTATE

Med. 6 k. 65 - Tallman, \$13,900. Med. 7 k. 69 - Manlywood, \$16,900. Mūr. 1 1/2 a. 6 ir 4 k. M. p. \$25,400. Mūr. 9 k. 10 metų, 50 p. \$26,900. Mūr. 8 butai, M. p. Skubiai, \$78,000.

KAIRYS REAL ESTATE

2501 W. 69th St. HE 6-5151

NAMŲ PARDAVIMAS

BOOKKEEPING NOTARIJATAS INCOME TAX SERVICE KATILIUS REAL ESTATE 2456 W. 69th Street RE 7-8399

PROGOS - OPPORTUNITIES

PARDAVIMŲ NAMAS IR TAVERNA 2437 W. 47th Street

LABAI PATOGI, BŪT IR NEBRANGI

maudakamys APŠAUGOK AUKŠCIAUSIAS Išsvijpos maldos ir giesmės, kurią parengė KUN. DR. P. ALEKSA

DRAUGAS

4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILL.

HELP WANTED

WAREHOUSE MEN-OVER 21 High school graduate or equivalent to fill and pick orders and perform gen. warehouse duties. Good opportunity for good men. Call: TU 9-0626-ask for Mr. Hanlon

CLERK-TYPIST

Meet the public, interesting varied work. Outstanding employee benefits. Excellent opportunity for advancement. Call Mr. Ham - SP 5-3929 LIBERTY LOAN CORPORATION 5102 N. Harlem Avenue

ASSEMBLERS-MACHINE OPERS.

Excellent working conditions, plus all employee benefits. Days, 40 hr. week. Call 9 to 11 a.m. Mr. J. Ziskal, OL 2-6430

DRAFT EXEMPT YOUNG MEN

We pay you while training for a good trade with a growing Co. in Optical Industry. Starting rate \$1.65 per hr. plus 10% for overtime. Regular merit increases. Time and a half over 40 hrs.

COMPANY PAYS: Hospitalization Insurance, You & Your Dependents Life Insurance, Pension, 7 Paid Holidays and Sick Days.

HANDICAPPED PERSON CONSIDERED

Apply between 9 & 4:30 General Scientific Corp. 5151 W. 65th St. Chicago, Ill.

EXPER'D ALL-AROUND MAINTENANCE MAN

needed immediately for 7 a.m. to 3 p.m. shift \$2.85-\$3.05 per hr. Steady work. Bus to door. Apply: KINKEAD INDUSTRIES 5860 No. Pulaski Road

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

NAMAI IR ZEME PARDAVIMUI

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT

SATAS REALTY

4936 West 15th Street, Cicero 50, Illinois

Phones: Office - OL 6-2233 Residence - OL 2-8907

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Mūsų įstaigoj jūs galite išsirinkti jums patinkamą nuosavybę iš katalogo. Vienintėliai iš lietuvių priklausome prie M.L.S.

PROGOS - OPPORTUNITIES

PARDAVIMŲ NAMAS IR TAVERNA 2437 W. 47th Street

LABAI PATOGI, BŪT IR NEBRANGI

maudakamys APŠAUGOK AUKŠCIAUSIAS Išsvijpos maldos ir giesmės, kurią parengė KUN. DR. P. ALEKSA

DRAUGAS

4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILL.

HELP WANTED

WAREHOUSE MEN-OVER 21 High school graduate or equivalent to fill and pick orders and perform gen. warehouse duties. Good opportunity for good men. Call: TU 9-0626-ask for Mr. Hanlon

CLERK-TYPIST

Meet the public, interesting varied work. Outstanding employee benefits. Excellent opportunity for advancement. Call Mr. Ham - SP 5-3929 LIBERTY LOAN CORPORATION 5102 N. Harlem Avenue

ASSEMBLERS-MACHINE OPERS.

Excellent working conditions, plus all employee benefits. Days, 40 hr. week. Call 9 to 11 a.m. Mr. J. Ziskal, OL 2-6430

DRAFT EXEMPT YOUNG MEN

We pay you while training for a good trade with a growing Co. in Optical Industry. Starting rate \$1.65 per hr. plus 10% for overtime. Regular merit increases. Time and a half over 40 hrs.

COMPANY PAYS: Hospitalization Insurance, You & Your Dependents Life Insurance, Pension, 7 Paid Holidays and Sick Days.

HANDICAPPED PERSON CONSIDERED

Apply between 9 & 4:30 General Scientific Corp. 5151 W. 65th St. Chicago, Ill.

EXPER'D ALL-AROUND MAINTENANCE MAN

needed immediately for 7 a.m. to 3 p.m. shift \$2.85-\$3.05 per hr. Steady work. Bus to door. Apply: KINKEAD INDUSTRIES 5860 No. Pulaski Road

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

NAMAI IR ZEME PARDAVIMUI

SALES - MORTGAGES - MANAGEMENT

SATAS REALTY

4936 West 15th Street, Cicero 50, Illinois

Phones: Office - OL 6-2233 Residence - OL 2-8907

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Mūsų įstaigoj jūs galite išsirinkti jums patinkamą nuosavybę iš katalogo. Vienintėliai iš lietuvių priklausome prie M.L.S.

PROGOS - OPPORTUNITIES

PARDAVIMŲ NAMAS IR TAVERNA 2437 W. 47th Street

LABAI PATOGI, BŪT IR NEBRANGI

maudakamys APŠAUGOK AUKŠCIAUSIAS Išsvijpos maldos ir giesmės, kurią parengė KUN. DR. P. ALEKSA

DRAUGAS

4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILL. Telefonas - LU 5-9500

HELP WANTED

WAREHOUSE MEN-OVER 21 High school graduate or equivalent to fill and pick orders and perform gen. warehouse duties. Good opportunity for good men. Call: TU 9-0626-ask for Mr. Hanlon

CLERK-TYPIST

Meet the public, interesting varied work. Outstanding employee benefits. Excellent opportunity for advancement. Call Mr. Ham - SP 5-3929 LIBERTY LOAN CORPORATION 5102 N. Harlem Avenue

APIE ČIURLIONIO KŪRYBĄ

Amer. Liet. Dalininkų sąjunga šeštadienio vakare surengė Čiurlionio sukakties (90 m. nuo gimimo) minėjimą Jaunimo centre, Chicagoje. Paskaitą apie M. Čiurlionį davė t. A. Rūkštelė. Pažymėjo, kad Čiurlionis dailėje atliko didelį uždavinį — atnešė į pasaulį išsiskiriančią jo laikų menininkų. Tas Čiurlionio dvasiškumas, matyt, nepatinka okupantams. Tų paveikslų, kurie vaizduoja mistinį, religinį momentą, kaip "Rex" ir panašiai — okupuotoje Lietuvoje nereprodukuoja.

Čiurlionis savo kūryboje ir raštuose parodo save sentimentalų, altruistą. Jis niekur kitų nekaltina, o visose blogybėse ieško tik gerą. Tą byloja jo laisvųjų, kritikos raštai, dienoraštis.

Čiurlionis pirmiausia tapo muziku, o vėliau staigiai persimetė į tapybą. Kodėl toks lūžis? Čiurlionis buvo nepaprastai lakios kūrybinės fantazijos, negalėjo sutilpti vien muzikos mene. Tapyba jau buvo tęsinys muzikos meno.

Čiurlionis mokėsi Varšuvoje, kur buvo daug susidomėjimo astrologija ir jam pažiam buvo proga (kaip ir Herbačiauskui) pasukti į astrologinę mistiką. Čiurlionis daug skaitė religinių

filosofinių veikalų. Formalaus mokslo Čiurlionis nebuvo išėjęs, net nei gimnazijos, bet buvo labai apsiskaitęs. Jis buvo labai palinkęs į mistiką. Jo ir gamtos vaizdavimas buvo sudvasintas.

Pradžioje Čiurlionis reiškėsi kaip simbolistinis realistas. Jo paveikslai kurti ciklais. Pvz. jo sukurtas pirmasis ciklas buvo "Audra". Tai ne gamtos audra, o žmogaus dvasinė audra.

Antras ciklas — 12 paveikslų — buvo Laidotuvės. Tai žmogaus atsiradimo ir mirties mistika. Čiurlionis — sonatų kūrėjas. Tai tapybiškai paimta muzikos tema. Sonata pas Čiurlionį visada pilna — keturių dalių (su finalu). Čiurlionio tapyboje užtikinami preliudai, fugos.

Paskaitininkas sumanią ir taikliai paaiškino Čiurlionio paveikslus, rodomus ekrane ir publika sekė aiškinius su susidomėjimu.

Pabaigoje pareiškė pažūrą, kad Čiurlionis nebuvo abstraktas. Eilė klausytojų abejojo, ar buvo reikalingas paskaitos pabaigoje užsiūpimas abstraktinio meno...

Gražų minėjimo praturtinimą sudarė muz. M. Motekaitis, pasiskambindamas Čiurlionio kūrybinis — preliudus. Šiam koncertui muzikas buvo ypatingai gerai pasiruošęs.

A. A. LEIT. PULGIS LUMBIS

Laiškė iš Lietuvos rašoma: "Prieš porą dienų turėjome nepaprastai daug dėkoti — jau dvylika su puse metų, kai mirė Pulgis Lumbis. Jis buvo palaidotas šiaurėje. Geri ir išauklėti vaikai atvežė jo palaikus tiesiškėn, palaidojo Daugailių kapuose, šalia tėvų, brolių ir kitų giminių — išpildė jo troškimą, kad kauleliai būtų jo gimtinėje. Dabar visi Lietuvoje — keturios dukros, du sūnūs ir žmona dar gyva. Tai tiek iš laiško.

A. a. Pulgis Lumbis gimė 1893 m. Žadavainių km., Daugailių val., Utenos apskr. Baigė Važiškio pradžios m-lą, 1910 m. Saulės mokytojų seminariją Kaupe; 1911—1915 m. studijavo Petrapilio Politechnikos institute. Į Pas. karo vokiečių okupacijos metu mokytojo Griedžių ir Rybninkų pradžios mokyklose; 1917 — 1919 m. Kauno dvas. seminarijoje klierikas. 1919 — 1920 m. Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas, visą laiką frontuose (su bolshevikais, bermontininkais, lenkais). Apdovanojimas Vyčio kryžumi, sav. kūrėjo medaliu ir kitais garbės ženklais. Baigęs Karo mokyklą

laidą pakeltas į artilerijos jaun. leitenantą. Steigiamojo seimo narys nuo Darbo federacijos.

Koks likimnis sutapimas: Pulgio tėvelis Stasys Lumbė (tarmiška) 1918 m. mirė Ranyga loje pas sūnų kun. kleboną Mamertą atvežtas ir palaidotas Daugailių kapinėse. Motinėle Ona Lumbienė — Buivydaitė iš Brudžių, Vyžuonų parap., mirusi apie 1930 m. pas tą patį sūnų kun. Mamertą Šančiuose, tuomet ten klebonavęs, taip pat atvežta ir palaidota Daugailiuose. Po 35 metų sūnus Pulgis, Sibiro kankinys tūkstančių kilometrų vežtas gerų savo vaikų, kad amžinai išlėstų šalia savo tėvų. Čia išsisi ir Pulgio brolis Juozas ūkininkas. Sesutė Katutė netekėjus už Antano Leikaus, kun. Leikaus brolio, Latviškių vkm., Južintų parap., jauna mirė, palaidota Južintų parap. kapinėse, brolis kun. Mamertas Lumbė Šančiuose. Amžių dvi kartos išskelavo amžinybėn, jų tarpe ir sūnus Lietuvos kūrėjas Pulgis

— J. Juodvalkis

A. A. POVILAS ZARONSKIS

Spalio 5 d. staiga mirė nuo širdies smūgio Povilas Zaronkis St. Petersburg, Fla. Jis yra brolio Kazimiero Surumskio, kuris ilgus metus (1915 — 1958) Chicagoje turėjo realieisto biznį ir buvo gerokai žinomas čikagiečiams.

A. a. P. Z. gimė 1895. 10. 9. Medinių kaime, Pasvalio v., Panevėžio apskr. Baigęs keturias gimnazijos klases išėjo felčeriu mokyklą. Kelis metus dirbo Rusijoje. Po I-jo pasaulinio karo grįžo į Lietuvą ir dirbo kaip felčeris kariuomenėje, o vėliau keletą apskrities gydytojų įstaigose. 1939-44 m. jis dirbo Šiaulių miesto sveikatos įstaigos apkeičiamųjų ligų skyriuje kaip dezinfektorius-instruktoriaus. 1944 m., gelbėdamasis nuo grįžtančių bolshevikų siaubo, pasitraukė į Vokietiją. 1944-49 m. gyveno tremtinių stovykloje, dirbdamas savo profesinį darbą ir aktyviai talkininkaudamas L. R. Kryžui. 1949 m. atvyko pas savo brolių į Chicago. 1950 m. išvyko į Los Angeles. Ten išlaikė practical

nurse egzaminus ir papildomai įsigijo masažisto diplomą. 1960 m. išėjo į poilsį ir pasiryžo eiti medicinos mokslus, todėl išvyko į Genevą (Šveicariją). Tačiau savo užsimojimų negalėjo įvykdyti, nes neturėjo brandos atestato. Po tos nesėkmės velionis aplankė Prancūziją, Vokietiją ir grįžęs į JAV, apsigyveno St. Petersburg, Floridoje. Čionai jis bandė dirbti savo profesijoje ir dalyvavo vietinių lietuvių klubų veikloje. Šalia to velionis pasišventė daugiausia laiko rinkimui medžiagos supnuotam veikalui: "Sveikata ir grožis". Darė gausias nuotraukas Floridos gražesniųjų vietovių ir joje gyvenančių retų paukščių.

Kiti jo hobby buvo muzika ir pašyba. Preremavo kelius lietuviškus laikraščius, įsigydamas nemažai lietuviškų knygų. Iki mirties pelikio ištikimas Nepriklausomai Lietuvai ir svajonę į ją grįžti.

Palaidotas Memorial Park katalikų kapinėse. Koresp.

Pirmasis negras vyskupas Harold Perry šiame šimtmečiuje įvesdinamas New Orleans, La., tačiau buvo asmenų, kurie piketavo, nes nepatenkinti negro vyskupo paskyrimu.

LAISKAI "DRAUGUI"

Pastabos Sauliui Šimoliūnui

Dėl Sauliaus Šimoliūno laiško Draugo 8 m. spalio 12 d. tenka susimąstyti ir pasibejoti jo skelbiamomis išvadomis, kurios yra per drąsios ir nepagrįstos.

Šio laiško tikslas, atrodo, ne tiek pataisyti Cėkenės įspūdžius iš dr. Greimo paskaitos, kiek paskleisti savas pažiūras, liečiančias rezistenciją, antikomunizmą ir santykius su pavergtąja Lietuva.

Su tomis jo pažiūromis tenka nesutikti. Jo teiginiai "Tačiau tokia kova (suprask su komunizmu — A.P.B.) Amerikoje yra velti laiko gaisrinimas, nes tikrai vidinio komunistinio pavojaus nėra. Tad galutinę išvadą toks antikomunizmas yra tik tariamas." Šiam jo teigimui prieštarauja gyvenimo faktai. Argi FBI vadovas Hooveris nepaskelbė viešai komunistinio vidaus pavojaus? Argi Los Angeles ir Harlemo mišiai nėra dėl komunistinės akcijos Amerikos viduje. O kur infiltracija į universitetus ir įvairias organizacijas, net religines. Taip ir Saulius Šimoliūnas jokio pavojaus iš komunizmo "nemato". Gaila, kad neatsargiais teiginiais griauia tiesą, paremtą gyvenimo faktais.

Dėl santykių su pavergtąja Lietuva. Jis sako, kad Lietuvoje dabar esanti kultūrinė rezistencija, ir čia mūsų pagalba esanti reikalinga. Gaila, jis konkrečiai nepasiūlo to pagalbos formų. Kaip gali ateiti pagalba rezistencijai, jeigu ji eina per Maskvą. Ar S. Šimoliūnas daug prie tos rezistencijos yra prisidėjęs, nepasako. Pats žodis rezistencija reikiama pasipriešinimą, kovą. Reikiama Lietuvos vyksta kova prieš ko-

munizmą, o mums S. Šimoliūnas pataria atsiskirti to kovos, nes antikomunizmas tik laiko gaisrinimas.

Ir pagaliau, girdi, ir "respublikoniškas" partija planuosi rankas nuo John Birch draugijos". Argi vieno respublikono pasisakymas gali atstovauti visą partiją, aš neabejoju, kad ne vienas respublikonas yra

A. A. MONIKA MIRAUSKI STOSKITE
Gyveno 842 West 33rd Street.
Mirė spalio 17 d. 1965, 12:45 v. P. B. sulaukus pusės amžė.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Eržvilko parapijos ir kaime.
Amerikoje išgyveno 67 m.
Pasiliko dideliame nuširdime 2 dukters: Phyllis Tomlan, ir Sally Doody, sūnus Walter, svogerka Bertha Stoskus, Jov duktė Frances, sesers sūnus: Frank Jucius ir Walter Bartkus, ir kiti giminei draugai ir pažįstami.
Priklausė Chicago Lietuvos draugijai.
Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3219 S. Lituania Ave.
Laidotuvės įvykis treč., spalio 20 d., iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atvydama į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvykis gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus atvežtas į šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūde: Dukters ir sūnus.
Laid. direkt. Jurgis Rudminas, Tel. Yards 7-1133.

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES PRISIMINIMUI
ŠEŠERIŲ METŲ
A. + A. MONIKA BILEVIČIENĖ
Jau suėjo šešeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną ir motiną, kurios netekome 1959 m., spalio 21 d.
Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.
Už jos sielą užprašytos šv. Mišios spalio mėn. 21 d. 8 val. ryto ir spalio 22 d. 8 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje, Ciceroyje.
Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Monikos Bilevičienės sielą.
Nulūde: Vyrras Juozas, sūnus, dukters, žentai ir anūkai.

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU
Dienraštis DRAUGAS spausdinamas modernioje spaustuveje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuves visoje Amerikoje.
DRAUGO spaustuve spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuve negalėtų atlikti.
...Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuves patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.
Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išvijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.
Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:
"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILL. 60629 TEL. LU 5-9500

tos John Birch draugijos narys. Todėl ir šis S. Šimoliūno teiginys nėra teisingas. Mano įsitikinimu, John Birch draugijos antikomunistinė linija daug daugiau pagelbės Lietuvai atgauti laisvę, negu visų "liberalų" flirtas su sovietais pavergtųjų tautų sąskaiton.

Ir pagaliau šitaip samprotauja: "Realias problemas tenka spręsti realiai." (Mano pabraukta). Čia jis pats sau muša per galvą, nes nematydamas komunistinio pavojaus, užmerkia akis realybei ir nusikalta savo paties principui. Kaip tik visi antikomunistai ir vykdo šį principą, realias problemas sprendžia realiai, o ne užmerkia akių tikrovei, kaip daro S. Šimoliūnas.

Pabaigai dar vienas neapgalvotas teiginys: "Beje, mūsų visuomenė irgi neužligo paseks tuo pačiu keliu". Tur būt mano, kad atsisakys antikomunistinės kovos. Tokia pranašystė jeigu ji įvyktų, labai pradžingytų visus raudonuosius despotus ir palengvintų jiems prartyti laisvąjį pasaulį, nekaltant jau apie pavergtųjų išlaisvinimą. Bet tikėkimės, taip neįvyks. A.P.B.

Pasitarimas

ROMA. — Keturi Cėkoslovakijos vyskupai Tomašek, Necessy, Pobožny ir Lazik, dalyvaujant Vatikano II-jame visuotiniame Bažnyčios susirinkime, aplankė Prahos arkivyskupą kardinolą Beran (kuris jau nuo š. m. vasario mėn. yra privestas gyventi Romoje) ir kartu bendrai pasvarstė Bažnyčios susirinkime nagrinėjamus klausimus.

DRAUGAS, antradienis, 1965 m. spalio mėn. 19 d. 7

mus. Šiame pasitarime nedalyvavo abudu Romon atvykę valstybinio taikos komiteto atstovai katalikų kunigai kan. Zarecky ir Neutros vyskupo sekretorius prof. Filo bei Leitmeritz'o vyskupijos kapitulinaris vikaras mons. Oliva.

Mūsų mielas VLADĄ ir DANUTĘ DARASKEVICIUS, tėveliui ir uošviui mirus Lietuvoje, liudėsio valandoje nuosirdžiai užjaučiame.

Juozas ir Ada Baltramonaičiai

PIRKITE DABAR TIESIOG NUD Mr. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO. 3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — Cedarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

Petkus TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Tel. Grovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. Townhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermfage Avenue Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. Republic 7-8800

GUZAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Tel. PR 8-0833 PR 8-0834

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvų Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2814 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANIA AVE. Tel. Yards 7-3401
POVILAS J. RIOIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANIA AVE. Tel. Yards 7-1133 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Gen. Eisenhower, savo 75 m. sukakties progą, apdovanotas West Point parado kepure New Yorke

